

Cukrzyca - choroba milionów

22 marca w Hotelu Branicki w Białymstoku odbyła się konferencja prasowa na temat: „Cukrzyca – choroba milionów”. Prelegentem była prof. dr hab. Ida Kinalska - diabetolog, endokrynolog.

Cukrzyca to przewlekła choroba metaboliczna z zaburzeniami przemiany cukru w organizmie i wytworzeniu insuliny przez trzustkę. W cukrzycy typu 1 stwierdza się całkowity lub prawie całkowity brak insuliny wywołany niszczeniem komórek B trzustki. Natomiast w cukrzycy typu 2 insulina nadal jest wytwarzana, lecz jej ilość jest niewystarczająca wobec zapotrzebowania organizmu lub nie działa w sposób właściwy. Wspólną cechą jest niemożność utrzymania glukozy we krwi na poziomie fizjologicznym. Prowadzi to do przewlekłe utrzymujących się stanów hiperglikemii – podwyższonego poziomu glukozy we krwi.

Jak rozpoznać cukrzycę:

Należy zrobić badania krwi. O cukrzycy świadczy poziom glukozy we krwi, który przekracza wartości: na czczo – 125 mg/dl oraz 2 godziny po posiłku – powyżej 200 mg/dl.

W jaki sposób leczy się cukrzycę?

Lekiem ratującym życie chorych na cukrzycę typu 1 jest insulina, a najlepszym sposobem leczenia, intensywna insulinoterapia, tak zaplanowana, aby poziom cukru we krwi był zbliżony do wartości u ludzi zdrowych.

Cukrzyca typu 2 we wczesnych stadiach choroby może być leczona wyłącznie dietą i wysiłkiem fizycznym. Część chorych przyjmuje doustne leki przeciwcukrzycowe. Po kilku latach stosowania tabletek u 80 proc. chorych zwykle dochodzi do niewyrównania cukrzycy i wtedy konieczne staje się leczenie insuliną.

Jakie mogą być powikłania źle leczonej lub nieleczonej cukrzycy?

Są to: uszkodzenie oczu (retinopatia cukrzycowa), uszkodzenie nerek (nefropatia cukrzycowa), uszkodzenie nerwów (neuropatia cukrzycowa), stopa cukrzycowa, choroby układu krążenia, zawał serca, udar mózgu. Dzięki prawidłowemu leczeniu osoby z cukrzycą zachowują swobodę i pełną aktywność zawodową.

Szacuje się, że w Polsce na cukrzycę choruje około 1,5 miliona osób, a drugie tyle ma cukrzycę nierozpoznaną. Wśród chorych na cukrzycę 400 tys. osób leczonych jest insuliną. Według WHO w latach 1995-2025 liczba osób z cukrzycą w krajach rozwiniętych zwiększy się o 42 proc., a w krajach rozwijających się, między innymi w Polsce, wzrośnie o 170 proc. Należy się spodziewać, że w ciągu najbliższych 30 lat liczba chorych na cukrzycę na świecie wzrośnie do 366 milionów.

Cukrzyca jest przewlekłą chorobą związaną z zaburzeniami wydzielania lub/i działania insuliny, wyrazem czego jest zmniejszenie wrażliwości tkanek na własną insulinę, czyli

insulinooporność. Efektem tych zaburzeń, które mogą występować osobno lub jednocześnie, jest wzrost poziomu cukru we krwi, a jego konsekwencją jest uszkodzenie nerwów lub naczyń krwionośnych. Najczęstszymi powikłaniami w cukrzycy są zmiany o charakterze makroangiopatii, czyli uszkodzenia dużych naczyń krwionośnych. Mogą one dotyczyć:

- naczyń wieńcowych, co może prowadzić do zawału serca,
- naczyń ośrodkowego układu nerwowego, co może prowadzić do udaru mózgu,
- naczyń kończyn dolnych, co może prowadzić do amputacji!.

Powikłania w cukrzycy mogą mieć również charakter mikroangiopatii dotyczą wtedy zmian w drobnych naczyniach krwionośnych:

- w obrębie siatkówki oka (tzw. retinopatia cukrzycowa), co może spowodować całkowitą ślepotę,
- w nerkach (nefropatia cukrzycowa), co może prowadzić do schyłkowej niewydolności nerek i w efekcie do dializ lub konieczności przeszczepu tego organu.

Aby poprawić sytuację chorych na konferencji Międzynarodowej Federacji Cukrzycowej zaproponowano, aby stworzyć preparaty insulinowe, które można wstrzykiwać bezpośrednio przed posiłkiem. Jest to nowa generacja preparatów insuliny, czyli analogi insuliny ludzkiej. Z powodu szybkiego rozpoczęcia działania oraz osiągania szczytu działania w szybszym czasie niż insulina ludzka, insuliny analogowe zmniejszają poziom cukru we krwi w okresie poposiłkowym z taką samą skutecznością niezależnie od ich pory podania przed jedzeniem, w trakcie posiłku, a nawet zaraz po nim.

